

บริษัท ตะวันออกพาณิชย์ลีส์ซิ่ง จำกัด (มหาชน)

ครั้งที่ 141/2562

10 กันยายน 2562

FINANCIAL INSTITUTIONS

อันดับเครดิตองค์กร: BBB-
แนวโน้มอันดับเครดิต: Stable

วันที่ทบทวนล่าสุด : 04/10/61

อันดับเครดิตองค์กรในอดีต:

วันที่	อันดับ	แนวโน้มอันดับ
	เครดิต	เครดิต/ เครดิตพินิจ
21/11/60	BBB-	Stable

เหตุผล

ทริสเรทติ้งคงอันดับเครดิตองค์กรของ บริษัท ตะวันออกพาณิชย์ลีส์ซิ่ง จำกัด (มหาชน) ที่ระดับ "BBB-" ด้วยแนวโน้มอันดับเครดิต "Stable" หรือ "คงที่" โดยอันดับเครดิตดังกล่าวสะท้อนถึงการมีส่วนแบ่งทางการตลาดที่ค่อนข้างน้อยของบริษัทแม้ว่าสินเชื่อกค้างจะมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการมีภาระหนี้และฐานทุนที่อยู่ในระดับปานกลาง อย่างไรก็ตาม ปัจจัยกังวลสำคัญที่จะกระทบต่ออันดับเครดิต ได้แก่ ผลการดำเนินงานและคุณภาพสินทรัพย์ที่อ่อนแอลง นอกจากนี้บริษัทยังเผชิญกับการแข่งขันที่รุนแรงในธุรกิจให้บริการสินเชื่อรถยนต์ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของบริษัท ในขณะที่สภาพเศรษฐกิจที่ชะลอตัวนั้นก็อาจส่งผลกระทบต่อคุณภาพสินทรัพย์เสื่อมถอยลงไปอีกด้วย ยิ่งไปกว่านั้น ศักยภาพในการขยายสินเชื่อของบริษัทในอนาคตก็อาจถูกจำกัดจากการเพิ่มขึ้นของภาระหนี้อีกด้วย

ประเด็นสำคัญที่กำหนดอันดับเครดิต

สถานะทางการตลาดปรับตัวดีขึ้น

สถานะทางการตลาดของบริษัทมีการปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยจะเห็นได้จากยอดสินเชื่อคงค้างของบริษัทที่เติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องในระยะ 2-3 ปีที่ผ่านมา ทั้งนี้ ยอดสินเชื่อคงค้างของบริษัทเติบโตอย่างรวดเร็วเป็น 6.03 พันล้านบาท ณ สิ้นปี 2561 คิดเป็นอัตราการเติบโตถึง 145% จาก 2.46 พันล้านบาท ณ สิ้นปี 2559 ซึ่งเป็นผลสำเร็จจากความสามารถในการทำการตลาดของบริษัท ณ เดือนมิถุนายน 2562 ยอดสินเชื่อคงค้างของบริษัทเติบโต 7% เมื่อเทียบกับสิ้นปี 2561 เป็น 6.47 พันล้านบาท ถึงแม้ว่ายอดสินเชื่อคงค้างจะเติบโตอย่างมาก แต่บริษัทยังถือว่าสถานะทางการตลาดที่ค่อนข้างอ่อนแอเมื่อพิจารณาจากสินเชื่อคงค้างที่ค่อนข้างน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับคู่แข่งรายใหญ่ในการนี้ ทริสเรทติ้งคาดว่ายอดสินเชื่อคงค้างของบริษัทจะเติบโตที่ประมาณ 10% ต่อปีไปในระยะ 3 ปีข้างหน้า

ผลกำไรที่ปรับตัวดีขึ้นอย่างต่อเนื่องยังคงเป็นสิ่งท้าทาย

ทริสเรทติ้งคาดว่าความสามารถในการทำกำไรของบริษัทที่ปรับตัวดีขึ้นจะเป็นความท้าทายของบริษัท ถึงแม้ว่าผลประกอบการทางการเงินของบริษัทในปี 2561 จะปรับตัวดีขึ้นจากปี 2560 โดยมีกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นเป็น 142 ล้านบาทในปี 2561 หรือเพิ่มขึ้น 11% จากช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน แต่กรณีดังกล่าวก็เป็นผลมาจากรายได้ดอกเบี้ยรับที่ปรับตัวขึ้นจากพอร์ตสินเชื่อที่ขยายตัวอย่างมาก ถึงแม้ว่าบริษัทจะสามารถควบคุมต้นทุนในการดำเนินงานในปี 2561 ให้คงที่ได้ แต่ค่าใช้จ่ายหนี้สูญก็เพิ่มขึ้นอย่างมากจากคุณภาพสินทรัพย์ที่อ่อนแอลง ในขณะที่อัตราผลตอบแทนจากสินเชื่อก็ลดลงด้วย

ในระยะปานกลาง ทริสเรทติ้งคาดหวังว่าสินเชื่อของบริษัทจะยังคงเติบโตได้ในขณะที่ภาระหนี้ที่สูงขึ้นอาจเป็นข้อจำกัดต่อความสามารถในการจัดหาแหล่งเงินทุนใหม่ของบริษัท ในขณะเดียวกัน ทริสเรทติ้งก็เชื่อว่าต้นทุนในการดำเนินงานของบริษัทอาจมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากความพยายามในการจัดเก็บหนี้และผลขาดทุนที่เพิ่มขึ้นจากการจำหน่ายรถยนต์ นอกจากนี้ ค่าใช้จ่ายหนี้สูญก็อาจจะเพิ่มขึ้นจากปี 2561 เนื่องจากคุณภาพสินทรัพย์ที่อ่อนแอลง อย่างไรก็ตาม อัตราผลตอบแทนจากสินเชื่อมีแนวโน้มจะคงที่จากนโยบายของทางผู้บริหาร จากสมมติฐานกรณีพื้นฐาน ทริสเรทติ้งคาดว่าอัตราส่วนผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ยจะยังคงอยู่ในระดับ 2.0% ต่อปีไปจนถึงปี 2564 ในกรณีที่ค่าใช้จ่ายการตั้งสำรองหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญอยู่ในช่วง 1.3%-1.9% และส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับเกินกว่า 5%

ติดต่อ:

สิริวรรณ วีระราชย์
siriwan@trisrating.com

สิทธิการย์ ดงพิพัฒน์, FRM
sithakarn@trisrating.com

ทวีโชค เจียมสกุลธรรม
taweechock@trisrating.com

นฤมล ชาญชนะวิวัฒน์
narumol@trisrating.com

คุณภาพสินเชื่่อ่อนแอลง

อันดับเครดิตตั้งอยู่บนความคาดหวังของทริสเรตติ้งว่าคุณภาพสินทรัพย์ของบริษัทจะไม่อ่อนแอลงไปมากกว่านี้ โดยอัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (สินเชื่อค้างชำระเกิน 90 วัน) ต่อสินเชื่อรวมของบริษัทน่าจะอยู่ในระดับปัจจุบันหรือต่ำกว่า ถึงแม้ว่าสินเชื่อรวมของบริษัทในปี 2561 จะเติบโตอย่างมาก แต่อัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อเช่าซื้อรวมของบริษัทกลับเพิ่มขึ้นเป็น 3.5% ณ สิ้นปี 2561 จาก 2.8% ณ สิ้นปี 2560 อัตราส่วนดังกล่าวปรับเพิ่มขึ้นเป็น 3.9% ณ เดือนมิถุนายน 2562 จากความเสี่ยงทางการเงินที่เพิ่มขึ้นของกลุ่มลูกค้า กรณีดังกล่าวทำให้ทริสเรตติ้งมีความกังวลเกี่ยวกับคุณภาพสินทรัพย์เนื่องจากอัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นจากภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัว อย่างไรก็ตาม การที่ผู้บริหารมีความพยายามในการปรับปรุงกระบวนการในการติดตามหนี้และเกณฑ์การปล่อยกู้ให้เข้มงวดขึ้น ทริสเรตติ้งจึงคาดว่าบริษัทน่าจะมีแนวโน้มที่จะรักษาอัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ให้ต่ำกว่า 4% เอาไว้ได้ใน 2-3 ปีข้างหน้า

ภาระหนี้ปรับตัวสูงขึ้น

ภาระหนี้ของบริษัทซึ่งวัดจากอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลางและเหมาะสมกับอันดับเครดิตล่าสุด อย่างไรก็ตาม ภาระหนี้ของบริษัทก็ปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญเพื่อใช้ในการขยายสินเชื่อในระยะ 2-3 ปีที่ผ่านมา บริษัทมีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเพิ่มขึ้นเป็น 2.9 เท่า ณ เดือนมิถุนายน 2562 เมื่อเทียบกับ 1.3 เท่า ณ สิ้นปี 2559 ถึงแม้ว่าอัตราส่วนดังกล่าวจะต่ำกว่าข้อตกลงที่มีกับสถาบันการเงินที่บริษัทต้องดำรงอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนไม่เกิน 4 เท่า แต่การเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของภาระหนี้ของบริษัทก็อาจส่งผลกระทบต่ออันดับเครดิตหรือแนวโน้มอันดับเครดิตด้วยเช่นกัน กล่าวคือ ภาระหนี้ที่เพิ่มขึ้นอาจเป็นข้อจำกัดต่อการขยายฐานสินเชื่อในเชิงรุกของบริษัทเหมือนในอดีตที่ผ่านมา

ความเสี่ยงของค่าใช้จ่ายหนี้สูญจากอัตราค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่อยู่ในระดับต่ำ

ทริสเรตติ้งเห็นว่าอัตราค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของบริษัทเป็นอัตราที่ไม่มากพอที่จะทำให้บริษัทสามารถรับมือกับความไม่แน่นอนในทางลบจากสภาพแวดล้อมในการดำเนินธุรกิจที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตได้ อัตราค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อเงินให้สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของบริษัทต่ำกว่าของคู่แข่งซึ่งมีค่าเฉลี่ยที่ประมาณ 50% ในปี 2561 สัดส่วนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญต่อสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของบริษัทลดลงมาอยู่ที่ 27% ณ เดือนมิถุนายน 2562 ถึงแม้ว่าบริษัทจะมีฐานทุนที่แข็งแกร่งและเพียงพอที่จะรองรับความเสี่ยงดังกล่าวได้ แต่อัตราส่วนของส่วนของผู้ถือหุ้นต่อสินทรัพย์รวมก็มีแนวโน้มลดลง ในขณะที่การตั้งสำรองที่เพิ่มขึ้นเพื่อรองรับมาตรฐานบัญชีใหม่ (IFRS9) ในปี 2563 อาจส่งผลกระทบต่อฐานทุนของบริษัททั้งโดยตรงหรือโดยอ้อม แต่ทริสเรตติ้งก็ไม่คิดว่าค่าเผื่อเพียงผลกระทบจากการตั้งสำรองที่เพิ่มขึ้นจะทำให้เกิดผลกระทบต่ออันดับเครดิตของบริษัทได้

สภาพคล่องอยู่ในระดับปานกลางแต่ความยืดหยุ่นทางการเงินค่อนข้างน้อย

ทริสเรตติ้งคาดว่าสถานะสภาพคล่องของบริษัทจะอยู่ในระดับปานกลางในอีก 2-3 ปีข้างหน้า ณ เดือนสิงหาคม 2562 บริษัทมีส่วนต่างทางด้านระยะเวลาระหว่างสินทรัพย์และหนี้สินภายในระยะ 1 ปีเป็นบวก เงินที่บริษัทจะได้รับจากการชำระคืนสินเชื่อของลูกค้าจะอยู่ที่ประมาณ 2.9 พันล้านบาท ในขณะที่ภาระการชำระคืนหนี้ของบริษัทจะอยู่ที่ประมาณ 1.8 พันล้านบาทในช่วง 12 เดือนข้างหน้า

ในด้านของเงินทุนนั้น บริษัทมีวงเงินสินเชื่อจากสถาบันการเงินขนาดใหญ่หลายแหล่ง รวมทั้งยังสามารถออกหุ้นกู้และตั๋วแลกเงินได้อีกด้วย อย่างไรก็ตาม การขยายฐานสินเชื่อในเชิงรุกในขณะที่ภาระหนี้ปรับตัวสูงขึ้นก็จะเป็นความท้าทายที่สำคัญของบริษัท เนื่องจากวงเงินกู้ยืมจากรถยนต์ส่วนใหญ่มีการค้ำประกันโดยการโอนสิทธิรถให้แก่ตามสัญญาเช่าซื้อ บริษัทจึงมีความยืดหยุ่นทางการเงินน้อยกว่าคู่แข่งรายสำคัญ

สมมติฐานกรณีพื้นฐาน

- การขยายตัวของสินเชื่อจะอยู่ในระดับเฉลี่ยที่ประมาณ 10% ต่อปีในระหว่างปี 2562-2564
- ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยจะอยู่ในระดับ 5.40%-5.75% ในระหว่างปี 2562-2564
- ค่าใช้จ่ายการตั้งสำรองหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญจะอยู่ในช่วง 1.3%-1.9% ในระหว่างปี 2562-2564

แนวโน้มอันดับเครดิต

แนวโน้มอันดับเครดิต "Stable" หรือ "คงที่" สะท้อนความคาดหวังของทริสเรตติ้งว่าบริษัทจะสามารถเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาดได้อย่างค่อยเป็นค่อยไป อีกทั้งยังมีผลประกอบการทางการเงินที่มั่นคงและน่าพึงพอใจ รวมถึงจะรักษาฐานทุนให้แข็งแกร่งเอาไว้ได้ นอกจากนี้ ทริสเรตติ้งยังคาดว่าบริษัทจะสามารถควบคุมและรักษาคุณภาพสินทรัพย์ไม่ให้อ่อนแอลงไปมากกว่านี้ รวมทั้งจะมีการสำรองหนี้สูญที่แข็งแกร่งมากขึ้น

ปัจจัยที่อาจทำให้อันดับเครดิตเปลี่ยนแปลง

อันดับเครดิตหรือแนวโน้มอันดับเครดิตอาจปรับเพิ่มขึ้นได้หากสถานะทางธุรกิจของบริษัทแข็งแกร่งขึ้นโดยมีคุณภาพสินทรัพย์ที่เติบโตเป็นอย่างดีและผลประกอบการทางการเงินของบริษัทแข็งแกร่งขึ้นด้วย ที่สำคัญคือบริษัทจำเป็นต้องปรับปรุงคุณภาพสินทรัพย์และตั้งสำรองหนี้สูญให้แข็งแกร่งเพื่อให้

ใกล้เคียงกับอุตสาหกรรมด้วย

อันดับเครดิตหรือแนวโน้มอันดับเครดิตของบริษัทอาจได้รับการปรับลดลงหากอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของบริษัทสูงเกินกว่าระดับ 4 เท่า หรือคุณภาพสินทรัพย์ของบริษัทเสื่อมถอยลงจนส่งผลทำให้ความสามารถในการทำกำไรและฐานะทุนของบริษัทถดถอยลง

ข้อมูลงบการเงินและอัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ*

หน่วย: ล้านบาท

	ม.ค.-มิ.ย. 2562	ณ วันที่ 31 ธันวาคม			
		2561	2560	2559 **	2558
สินทรัพย์รวม	6,913	6,396	4,075	2,543	1,953
เงินให้สินเชื่อรวม	6,472	6,028	3,949	2,457	1,883
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	70	24	24	24	15
เงินกู้ยืมระยะสั้น	1,973	1,688	1,177	750	692
เงินกู้ยืมระยะยาว	2,378	2,216	1,437	635	489
ส่วนของผู้ถือหุ้น	1,823	1,758	1,381	1,104	736
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	223	351	247	174	150
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	62	84	29	33	35
รายได้ที่มีค่าใช้จ่าย	108	191	142	80	61
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	188	282	199	135	112
กำไรสุทธิ	65	142	129	68	50

* งบการเงินที่แสดงเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย

** ไม่รวมผลขาดทุนจากการจำหน่ายหุ้นในราคาต่ำกว่าตลาดให้แก่ Premium Financial Service Co., Ltd. (PFS) จำนวน 42.75 ล้านบาทในปี 2559

หน่วย: %

	ม.ค.-มิ.ย. 2562	ณ วันที่ 31 ธันวาคม			
		2561	2560	2559 **	2558
ความสามารถในการทำกำไร					
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ/สินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ย	6.71 *	6.71	7.46	7.76	7.74
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ/รายได้รวม	50.72	50.18	50.84	56.70	55.09
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน/รายได้รวม	42.68	40.28	40.96	44.02	41.08
กำไรจากการดำเนินงาน/สินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ย	2.46 *	3.36	4.84	3.81	3.33
อัตราส่วนผลตอบแทน/สินทรัพย์รวมถัวเฉลี่ย	1.96 *	2.72	3.89	3.02	2.57
อัตราส่วนผลตอบแทน/ส่วนของผู้ถือหุ้นถัวเฉลี่ย	7.27 *	9.07	10.36	7.37	7.00
คุณภาพสินทรัพย์					
เงินให้สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้/เงินให้สินเชื่อรวม	3.91	3.45	2.76	3.42	3.29
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ/เงินให้สินเชื่อรวมถัวเฉลี่ย	1.97 *	1.69	0.92	1.52	1.88
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ/เงินให้สินเชื่อรวม	1.08	0.77	0.60	0.98	0.81
โครงสร้างเงินทุน					
ส่วนของผู้ถือหุ้น/สินทรัพย์รวม	26.37	27.48	33.89	43.43	37.66
ส่วนของผู้ถือหุ้น/เงินให้สินเชื่อรวม	28.16	29.16	34.96	44.96	39.07
หนี้สิน/ส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	2.79	2.64	1.95	1.30	1.66
สภาพคล่อง					
เงินกู้ยืมระยะสั้น/หนี้สินรวม	38.75	36.40	43.68	52.12	56.85
เงินให้สินเชื่อรวม/สินทรัพย์รวม	93.62	94.25	96.92	96.61	96.40

* ปรับอัตราส่วนเป็นตัวเลขเต็มปี

** ไม่รวมผลขาดทุนจากการจำหน่ายหุ้นในราคาต่ำกว่าตลาดให้แก่ Premium Financial Service Co., Ltd. (PFS) จำนวน 42.75 ล้านบาทในปี

เกณฑ์การจัดอันดับเครดิตที่เกี่ยวข้อง

- การจัดอันดับเครดิตบริษัทให้สินเชื่อที่ไม่ใช่ธนาคาร, 7 พฤษภาคม 2561

บริษัท ตะวันออกพาณิชย์ลีสซิ่ง จำกัด (มหาชน) (ECL)

อันดับเครดิตองค์กร:	BBB-
แนวโน้มอันดับเครดิต:	Stable

บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด

อาคารสีลมคอมเพล็กซ์ ชั้น 24 191 ถ. สีลม กรุงเทพฯ 10500 โทร. 02-098-3000

© บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด สงวนลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2562 ห้ามมิให้บุคคลใด ใช้อัดเผยแพร่ แจกจ่าย หรือเก็บไว้เพื่อใช้ในภายหลังเพื่อประโยชน์ใดๆ ซึ่งรายงานหรือข้อมูลการจัดอันดับเครดิต ไม่ว่าทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน และไม่ในรูปแบบหรือลักษณะใดๆ หรือด้วยวิธีการใดๆ โดยที่ยังไม่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจาก บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด ก่อน การจัดอันดับเครดิตนี้มีใช้ค่าแถลงข้อเท็จจริง หรือคำเสนอแนะให้ซื้อ ขาย หรือถือตราสารหนี้ใดๆ แต่เป็นเพียงความเห็นเกี่ยวกับความเสี่ยงหรือความน่าเชื่อถือของตราสารหนี้เหล่านั้นๆ หรือของบริษัทนั้นๆ โดยเฉพาะ ความเห็นที่ระบุในการจัดอันดับเครดิตนี้มีได้เป็นคำแนะนำเกี่ยวกับการลงทุน หรือคำแนะนำในลักษณะอื่นใด การจัดอันดับและข้อมูลปรากฏในรายงานใดๆ ที่จัดทำ หรือพิมพ์เผยแพร่โดย บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด ได้จัดทำขึ้นโดยมีได้คำนึงถึงความต้องการด้านการเงิน พฤติการณ์ ความรู้ และวัตถุประสงค์ของผู้รับข้อมูลรายใดรายหนึ่ง ดังนั้น ผู้รับข้อมูลควรประเมินความเหมาะสมของข้อมูลดังกล่าวก่อนตัดสินใจลงทุน บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด ได้รับข้อมูลที่ใช้สำหรับการจัดอันดับเครดิตนี้จากบริษัทและแหล่งข้อมูลอื่นๆ ที่เชื่อว่าเชื่อถือได้ ดังนั้น บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด จึงไม่รับประกันความถูกต้อง ความเพียงพอ หรือความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลใดๆ ดังกล่าว และจะไม่รับผิดชอบต่อความสูญเสีย หรือความเสียหายใดๆ อันเกิดจากความไม่ถูกต้อง ความไม่เพียงพอ หรือความไม่ครบถ้วนสมบูรณ์นั้น และจะไม่รับผิดชอบต่อข้อผิดพลาด หรือการละเว้นผลที่ได้รับหรือการกระทำใดๆ โดยอาศัยข้อมูลดังกล่าว ทั้งนี้ รายละเอียดของวิธีการจัดอันดับเครดิตของ บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด เผยแพร่อยู่บน Website: www.trisrating.com/rating-information/rating-criteria